



Nro. 37.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Közl. Bétsben, Pénteken Majusnak 8-ik napján
1801-ik éfstendőben.

B é c s.

Fels. Urunk igen kedves testvér Ötse, *Károly Kir. Fő Herczeg*, igen hirtelen történt, de veszedelmes nyavalyajából, az egész Bécsi Publicumnak nagy öröme, már annyiban ki gyógyult, hogy most már tellyes reménység lehet betses, 's hasznos életének meg maradásához.

Nagy méltóságú Ürméni *Ürményi Jósef* Ur ő Excellentiáját, Ő Cs. Kir. Felfége titkos Tanácsolsát, a' Sz. István Apostoli Király Rendjének Commendatorját, és Országunk egynéhány éfstendőkig vólt Personalifsát, napkeleti Galliciának Gubernátorjáva; nagy méltóságú nem eggyesült Görög Püspök *Avakumovics István* Ő Nagy-

ságát Temesvári Püspökké; a' Fels. Kir. Helytartó Tanátsnak érdemes Tanátsosát, Titt. Szék-heli Ifj. G. *Majlath József* Urat pedig valóságos Cs. Kir. Kamatás Urrá tenni méltóztatott Fels. Urunk.

A' Fels. Kir. udvari Magyar Cancellariának egy nagyon érdemes tagja, Kir. Tanátsos, és udvari Titoknok, Titt. *Orbán István* Ur, tegnapi napon, reggeli hét órakor, vezedelmes forró hideglelésben, életének 42 esztendejében, meg halálozott.

Továbbá, a' Tisza melléki privilegialt Korona Districtusnak Fő Kapitányát, Titt. *Köröskényi Mihály* Urat, azon sok érdemeire nézve, a' mellyeket Ő Csasz. 's K. Felsége, és a' Haza eránt, több alkalmatosságokban meg bizonyított, nemcsak említett Fő Kapitányi hivatalyában meg erősítette, hanem, e' mellett Kir. udvari Familiafságra emelte Ő Cs. K. Felsége, a' mellyről való diplomat a' volt háborus környüállások miatt, későbbben lehetett ki készíteni, mint sem kellett volna.

Az idevaló Cs. K. udvari Hivataloknak Előföldőhöz, illetén foglalatú tulajdon kezével irt czédulát küldött Ő Felsége mostanában:

„A' külső békeségnek helyre lett állitása után, minden szívbeli kívánságom oda tzelez, hogy a' mennyire tehetségemben áll, belsőképen is tsendeséget, 's bátorságot szerezhessék hiv jobbagyimoak, és mind azt, a' mi őket meg háborithatná, el hárihassak.“

„Mivel pedig úgy tanittya a' tapasztalás, hogy a' titkos társaságok és öszve való barátkozások az ártalmas principiumoknak ki terjesztésekre, az igaz vallásnak eltemetésére, a' jó erkölti tulajdonfságoknak, ha szinte nem egészlen valo romlottságára is, de leg alább azoknak meg változtatására, a' részre való hajlásnak minden lehető fortélyok által való felgerjesztésére, 's követke-

zéseképen, a' házi tsendeségnek és boldogságnak meg háborítására, legalkalmasabb eszközök voltak; arra való nézve a' mint már ennekelőtte is meg parantsoltam, az illy titkos társaságok és öfzve barátkozások, semmi némü nevezet és szin alatt, az én Birodalmaimban meg ne fzenvedtessenek, annyival is inkább, mivel a' leg jobb tzélből fel állitattak is fokszor el fajulhatnak, következésképen, minden Statusokban illel-
lenek és vezedelmések."

„Annakokáért, hogy az uralkodó Fejedelem és jobbágyok közt való költönös bizodalom, a' kiknek javok és boldogságok szorofsan öfzve vagy-
nak egymással köttetve, és a' belső tsendesség, az én közönséges hivatalokban lévő jobbágyim közt is netsak meg ne háborítsák, sőt inkább illendő bizodalom lehessen erántok. szükséges, őket, az ollyaten titkos köteleltségek alól, a' mellyek, a' másként igazán gondolkozó izolgát, a' maga hivatalbéli köteleltségének gyakorlásában, vagy akadályoztattyák, vagy leg alább nyughatatlanság-
ba helyheztetik, fel óldozni."

„Én tehát azt parantsolom Kigyelmednek, hogy minden igazgatása alatt lévő hivatalosoktól, akarmelly nemből és rangból valók légyenek, az el múltaknak tökéletes el mellözésével, hitletétel alatt való kötelező levelet vegyen arról Kigyelmed, hogy ő nékiek semmi belső- és külső Országbeli titkos Társaságokkal és öfzve barátkozásokkal semmi közönlések nintsen, és ha vólna is, de leg ottan azoktól magokat el választják, és hogy ők jövendőben is, semmi titkos öfzve szövetkezésekbe, semminémü szin alatt, többé be nem botsátkoznak. — És az új tiztviselőktől le tétetendő eszküvés formájába is bé kell ezen béfejezést rekeszteni."

„Annakokáért Kigyelmed ezen parantsolatomat szorofsan el követni, az alatta valóktól eszküvés alatt vett leveleket nékem bé nyújtani, 's

azokat maga jelentésével meg erőssíteni, nem különben maga személyére nézve is hasonló esküvéssel való tanúbizonyfágot bé adni köteles legyen.

„ Illy esküvéssel való reversalisokat pedig mind maga személyéről, mind az alatta lévő hivatalbeli személyekről, minden esztendőben venni és adni kell; a' melly tiszttviselő pedig ezen rendelkezésnek magát alája vetni nem akarná, maga indító okainak ki nyilatkoztatása mellett, a' maga szolgálatból leendő el bocsátatását nállam keresni köteles legyen. — *Költ Bécsben Aprilis 23-ik napján, 1801-ik esztendőben.*

Nagy Britannia.

A' Német Országba szálló Anglia Országi levelek, a' Londoni fő Kormányfőnek meg határozása szerént, olly fel tétel mellett küldetnek parlamentáris, az az, posta hajókon a' *Cuxhafen* kikötő helybe, hogy valameddig a' *Hamburgban* lévő katona őrizetnek commendáusa magát arra nem kötelezi, hogy azokat a' leveleket le nem fogja áreffáltatni, addig bé se mennyenek a' nevezett kikötő helybe.

A' születésére nézve Hybernus, de egynéhány esztendőig a' Frantzia Respublika szolgálatjában volt, s ennekötte két esztendővel *Hamburgban* meg fogatott, és Anglus kézbe adatott *Napper Tandy* nevezetű fő tisztt, hollzas rablága után, *Dublinban* halálra szententziáztatott, hanem a' mint *Londonból* iratik, meg kegyelmezett nékia' Fels. Király.

Minekutánna N. Britannianak egyik legfundamentomosabb törvénye, az úgy nevezett *Habeas Corpus*, a' melly szerént, tudniillik, senkit, még a' Majestas ellen való vétékbe esteket sem szabad addig, mig ellene törvény nem tétetődik, s vétkérol meg nem gyözettetik, tömlötzre vet-

ni, magá előbbi erejébe vissza tétetődvén, sok belső zúgások és revolúcióra tzelző dolgok törren-tek Angliában. — Ezekről szóltak azok a' levelek, a' mellyeket a' mostani első Anglusminister *Addington Úr*, az Alfó Parlamentumnak bé mutatott, és a' vizgalás végett, egy különös Commissióra bizott nem régiben. — Ezen Commissiónak mostanában tett jelentése summásan ezekből állott, hogy épen azok a' principiumok veiteneek most Angliában, nevezetessen *Londonban*, erőt, a' mellyek ennekelötte való esztendőben Hyberniát meg háborították, hogy a' szabadon botsatott Status rabok, az élet szükségének színe alatt, a' kösséget fel zendíteni igyekezzenek; végtére azt javasollya azon Commissio, hogy újobban suspendalni, az az. maga erejéből ki venni kellett a' nevezett *Habeas Corpus törvényt*, és hogy újabb törvény hozattassék a' pártos emberek ellen. Eleinte sokan ellenzették ezt a' feltételt, de végtére, a' voksnak többsége mellett, mind a' két tzikkelyt meg határozta az Alfó Parlamentum.

Két naptól fogva (igy szól egy 14 ik Aprili-si Londoni levél) igen fontos tudósításokat vett a' mi Kormányfzékünk. A' *Parker* és *Nelson* kormányokra bizatott flottánk a' *Sundon* által rontott. *I. Pál* Orosz Császár megholt, a' melly nem reménylett történet. bizonyossan változást fog Európa Politicájában tenni. — A' Frantzia Respublika Nápoly Országgal meg bekéllt, és Portugallia is el fog ma hólnap töllünk szakasztatni. — A' Frantzia és Anglus kormányfzék közt el kezdődött alkudozás meg most is jó folyamatban vagon, 's nem sokára jóra fog fordúlni. — *Hamburg* városa a' Dánufok birtokában vagon. — *Hannoverát* pedig a' Prussziai Király foglalta el. — Van elég, a' minn Politicusaink rágódjanak s. a. t.

I. Sándor Orosz Császárról, ilyenképen szólának a' Londoni levelek: „I. Sándor Császár,

Ugymond, igen alázatos, okos, meg világosodott, és Izeretetre méltó Fejedelemnek lenni mondatik, uralkodása kezdetének első dolgai is ezt mutatják. Ő mindjárt minden Anglus kapitányokat és hajós legényeket, a' kiket édes atya, a' nemzetek törvénye ellen, foglára küldött, szabadon bocsátott — kétség kívül az Anglus hajók is fel fognak az árestom alól óldoztatni. — Mága *I. Sándor Császár*, tett édes atya haláláról nekünk jelentést, levelének egyéb foglalatjára nézve mingyárt hollzas conferentiát tartott a' ministerium. — Még most is szabadon bocsátás bé evezhetnek a' Prusszus kereskedő hajók kikötő helyeinkbe — a' Francia első Conzulkan kívánságai felettébb valok. —

„A' mi *Balticum* tengerben lévő flottánk több hajókkal is meg fog erősíteni. — Admiral *Dikson* 9 linea hajóval, és több kisebb rangú hajókkal evezett ki a' Yarmouthi kikötő helyből a' Hollandiai tengeri partok eleibe. — A' Lisszabónai diplomomokban találtatott ezült, mind bátorságosabb helyre vitetődött, és pénz fog abból véretni. — A' leg későbbi Lisszabónai levelekből olvassuk, hogy négy hólnapig tartó fegyverfűzésre lépett volna Portugallia és Spanyol Ország egymással. — A' mi jó Királyunk egefsége, naponként, mind újabb újabb erőt veszzen.

A' *Washington* emlékezetére fel állítatandó oszlopnak készítésére 50 ezer tallért ajánlott az északi Amerikai Congressus. — Ennek mostani Előülője *Jefferson*, hivataljába lett bé iktatásának alkalmatosságával, igen gyökeres oratiót mondott, a' mellyben a' részre való szakadástól el vonni, és a' republikanus gondolkozás módjának bé vételére serkengette jelenvölt hazafi társait s. a. t.

Az Angliai Admirálisnak mostani Előülője *Lord St. Vincent*, a' *Nelson* Admirális flottája, és a' Dánus hadakozó hajók közt, Aprilis 2 ik

napján történt tsatáról illeten tudósítást küldött a' Londoni Lord Majorhoz, avagy Fő Polgármesterhez: „Mylord! Örömmel jelentem az Úrnak, hogy az Admirál *Parker* 6 ik Aprilisi hivatalbeli tudósítása szerént, Admirál *Nelson*, a' Dánus flottának jobb szárnyát, *Koppenhága* előtt, Aprilis 2 ik napján meg támadván, több órákig tartott tüzes tsatája után, az ellenség ágyúit meg némitotta, 23 sorba állott Dánus hajók közül, 18 at, hét linea hajokkal egyetemben, rész szerént ösze rontott, rész szerént el fogott; nekünk 23 emberünk holt meg, és 641 esett sebbe. — Mi egyetlen egy hajót sem vesztettünk el, 's egyetlen egynek se lövetett el az árboczfája.“

Addington mostani első Anglus minister, az A. Parlamentum gyűlésében minap e' tárgyról így szóllott: „Ennek az expeditionnak az előbbi ministerium kélfizette ki a' plánumát, és a' jelenvaló helybe hagyta — a' mi tengeri erőnk, avagy hajóeregeink, Aprilis 2 ik napján újabb ditsőfféggel tetőzték meg magokat. — A' Dánusok is vitézi módon védelmezték magokat s. a. t. Azután Admirál *Nelson* felebaráti szeretetét magasztalta, a' ki mihelyt győzedelmet vett az ellenségen, mindjárt ki szállott a' szárazra, és a' Dániai korona örökösnek újobban azon bekeffégre czélzó punctumokat terjesztette eleibe, a' melyekkel már a' tsata előtt is ötet meg kínálta. — *Koppenhágában*, valamint ez a' fejedelem, úgy a' nép is nagy tisztelettel fogadták ötet. Amaz, úgymint, a' Korona örökös előtt akként nyilatkoztatta ki önnön magát, hogy ő egyedül atért kívánta a' *Koppenhágai* udvart a' fegyvernyugváással meg kínálni, hogy az által az embert vért meg kemélhesse, és hogy az Anglia és Dánia közt volt előbbi baratságos egyetértést vissza terezhesse. — Továbba így szóllott *Addington* minister: „Ambar mi nem győzedelmeskettünk hanem meggyőzöttünk volna is; még is mindaz-

által tántorithatatlanúl meg maradtunk volna mi a' mi feltételünk mellett, és soha se állottunk volna az olly feltételekre, a' mellyek a' mi ditsőségünkkel és haznunkal ellenkeznének; és most, a' midön a' mi erölködéseinket igen nevezetes gyözelem koronázta meg annál inkább el nem fogunk a' mi principiumaink mellől távozni; de egyszers mind, bátor tiltzerte nagyobb lett volna is ezen gyözedelmünk; még is a' mi ditsösséges és állandó békeffégre való kezfégünket soha meg nem kevelithetné az."

Már ez ellen az új Anglus minister ellen is sokszor ki keltek a' Parlamentumnak anti-ministerialis részben lévő tagjai, de ő még is mindenkor, 's minden beszédjeikre hidegvérrel felelt nekik. A' midön amazok azt hányták volna szemére, hogy ő *Pitth* úrnak nyomdokait követi, egyedül ezt adta nekik válaszul, hogy az ő revolutionalis fene állat ellen való viaskodása nekik nagy ditsőségére szolgál; hogy ő a' minifterségbe lett bé lépésekor, az Angliában lévő Jacobinismust olly veszedelmesnek nem tartotta, de most már maga is tapasztallya annak mérges voltát.

Olasz Ország.

A' múlt Aprilis hólnapi Római levelek, Pápa Ö Szentlége, *VII Pius* bölts és kegyelmes uralkodását örvendezve magasztallyák, kinek, minden oda lett menelelétől ólta tett intézetjei az Anyaszentegyház díszének. 's az alatta lévő népboldogságának öregbitésére tzeloznak. — Azon közönlégesse tett végzése, melly szerént a' gabonával, és egyéb szükséges eleféggekkel való szabad kereskedés, a' Római Statusokban, mindennek meg engedtetett, véghetetlen örömet gerjeztett a' lakosokban. — A' közönséges hivataloknak folytatására is, nem a' nagy születésre, és

rangra, hanem egyedül a' szükséges talentomokra, és a' jó erkölcsökre tekint — senkinek lelki esméretén uralkodni, mellyre egyedül a' Teremtőnek vagyon hatalma, nem akar, hanem valamint a' gondolkozásra, úgy az írásra, és hasznos könyveknek ki nyomtatására is, némelly szükséges meg határozások mellett, szabadtságot engedett. — E' most folyó Május hólnapnak 14 dik napján, 14 érdemes papi személyeket szándékozik Kardinalisfágra emelni. — *Cardinalis Braschi*, a' ki *Card. Ruffóval* meg nem egyezhet Kammerlingói hivatalját, az az, a' Sz. Pápa Financijára való gondviselést le tette.

A' Frantzia officialis újság levél felette panaszkodik az Aosta herczeg ellen, a' ki a' Szárdiniai szigetben, Felsőg. bátyja képében fő Kormányozó lévén, a' Cagliari kikötő helybe bé evezett Anglus hajókat mindenkor jó szívvvel fogadja, mindenféle eleséggel bőven meg rakattya, nemcsak, hanem, e' mellett, a' Máltaiszigetben lévő Anglusoknak, és az Abercombie armadiájának is sok eleséget már engedett vitetni. Ellenbe nagy idegenséget mutat a' Francziák és Frantzia hajók eránt, és vagy semmi, vagy csak egy-néhány napra való eleséget enged nékiek azon szigetben, és kikötő helyben venni.

Azok az 5000 Nápoly Orzági Status rabok, a' kik két ezteendőől ólta kemény rabságba tartattak, a' Frantzia Respublikával való meg békellés után, mindnyájan szabadon bocsátattak. —

Még most is sok Frantzia hadi seregek mar firoznak a' Római Statusokon kereftül Nápoly Országba, a' honnan, a' mint már fokszor írták, hajókra ülven, Egyiptomba fognak vitetni.

Néhány Német Országi közönséges levelek, következőképen, azok után, a' Magy. újságok is azt hirdették, hogy I. Sándor Orosz Császár, a' Máltai vitézi Rendnek Nagy Mesterségéről egészen le mondott volna. Hogy más-ként legyen a' dolog, Ö Cs. Felfégének, a' múlt Martius 28 ik napján ki adott rendeléséből világosan ki tettzik, mellynek rövid foglalatja ek-ként vagon:

„Mi, I. Sándor, Isten kegyelmességéből, minden Russzofoknak tellyes hatalmú uralkodója s. a. t. Minthogy mi a' Jeruzsálemi sz. János uralkodó Rendje eránt való hajlandóságunknak, és különös kegyelmességünknek világos tanúbizonyságait adoi kívánjuk; arra való nézve akként nyilatkoztattuk ki mi magunkat, hogy mi, a' mi Császári őltalmunk alá kívánnuk azon Rendet venni, és hogy mi, minden ő jussaikban, betsülletekben, privilegiumaikban, és örökségeikben azt védelmezni fogjuk. Ezen tekintetből, a' mi Feldmarsalunknak, Grof Soltikow Miklosnak, mint azon Rend Prefektussának azt parantsollyuk, hogy ő azon vitézi Rend Nagy mestere helytartójának képét, méltóságát, és köteleltségeit továbbra is viselje. hívja őszve azon szent Tanátsot, és adja annak tudtára, hogy míg a' körülállások azt meg engednék, hogy a' törvények, és régi szokások szerént nagy mestert lehetne választani, addig úgy kell a' mi Császári residencialis helyünket Pétersburg várossát tekinteni, mint a' Máltai vitézi Rendnek fő lakhelyét. — Azonközben mint annak Protectora, avagy védelmezője, azt parantsollyuk, hogy ez a' szent Tanáts a' Rendnek kormányát tártsa meg, minden nemzetbéli vitézeknek, és Prioratusoknak (az az, egyházi jövedelmekkel bírónak) ezen végzésünket adja tudtokra, s arra unfollya őket, hogy ezen szent Ta-

náts Rendeléseinek, tulajdon javokra nézve, ves-
sék alaja magokat, — Jelenvaló magunk ki nyi-
latkoztatásunk által, a' mi Birodalmunkban lévő
két nagy Prioratust, úgymint az Oroszt és a' Ka-
tolikust, önnön örökségeiknek, privilegiumaiknak,
és tiszti hivataljok folytatásának élésében meg-
erősitjük, olly parantsolat mellett, hogy a' mi
Protectori nevünkben, a' mi Feldmarschalunk *Gr.
Soltikow Miklós* által magokat igazgatni enged-
jék. Mihelyt a' több fejedelmi udvarokkal való
égyetértés által azon hely és eszközök, a' hol,
és a' mellyek által, a' Jeruzsálemi Sz. János ural-
kodó Rendjének közönséges gyűllése tartatódha-
tik, még határozottai fognak, leg ottan, leg első
hathatossága is a' leszen a' mi Protectoratusunk-
nak, hogy egy érdemes Nagy mester választatód-
jék, és maga ezen vitézi Rend is előbbi valóság-
ába vissza helyheztetődjék. — *Költ a' mi Cs.
lakó városunkban Sz. Pétersburgban, Martius 28-ik
napján, 1801 ik esztendőben, uralkodásunknak első
esztendejében.*

Továbbá ilyenképen irnak I. Sándor Csá-
szarról, S. Petersburgból: „General *Rimskoi-Kor-
sakow*, és General Major, herczeg *Dolgorucki*, a'
kiket néhai I. Pál Császár hivatalyaiktól meg-
fosztott, előbbi rangjok szerént való tisztségeik-
be vissza tétetődtek. — Egy 26 ik *Martiusi* Uka-
se, az az, Császári parantsolat által, azon Pé-
tersburgi dragonyos Regementbeli 25 Stabalis és
Fel-tiszteknek, a' kik az 1798 ik esztendőben ott
tamadt békételenségnek alkalmatosságával, mind
szabadtságaikat, mint tisztségeiket el veltették,
I. Sándor Császár azokat nekik vissza adta. —
Egy más Ukaséja által, 156 számkivetésbe küldé-
tett, közönséges munkákra szententziáztatott, vagy
a' várakba rabságra küldetett személyeket ő el
botsátatott. Más több személyek is vissza nyer-
ték ő tölle el veltett nemesi rangjokat, hivatal.

jaikat, privilegiumaikat s. a. t. — Most már minden idegen Országbeli hasznos könyveket lehet az Orosz Birodalomba bé vinni, mindazáltal, valamiképen más Országokban, úgy ott is vizsgál alá kell azokat vetni, — A' szabad kömivesek gyűllés házjaik, egészen meg tiltatódtak, hanem a' másféle Társalágok meg engedődtek s. a. t.

Francia Respublika.

A' Francia officialis újság levelek, *I. Pál* Orosz Császár halálat, Aprilis 17-ikén adták a' Publicumnak tudtára, egyfzersmind a' most uralkodó ifjú Császárt illyenképen festették le: „*Sándor Császár, ugymond, nemes gondolkozás módját, és változhatatlan jó indulatot, vett nagy anynyától, néhai II. Katalintól örökségül, egyenes's mellzéláto elmével, és ritka vezteg halgatással bir. — Testének formáját, szépségét, alázatosságot, és a' jótévőségre való hajlandóságát, édes anynyától vette.*”

Párisban úgy gondolkoznak, hogy a' Német Orzági Sæcularisatiónak, és Compensatiónak dolga, az Angliával való meg békellés után fog elővetetődni, és hogy nagy bé folyása leszen ezen békellégnek a' Német Birodalom jövendő állapotjába.

Magyar Ország.

Heves Vármegyében, Egerből, Aprilis 28-dik napján. E' folyó hólnap el forgása alatt, már négy versben vólt városunkban tűz. — Az első, Aprilis 4-ikén, a' *Farkas Völgye* nevezetű külső varban — a' 2-ik Aprilis 11-ikén, a' belső város északi részében támadt, de serény polgár társaink által mind kettő szerentséffen el óltatott, és kevés kárt okozott. — Ellenben az Aprilis 12-ik napját követett éjjel támadt harmadik, és a' mai

napon, reggel ki ütött tüzláng sokkal veszedelmesebb volt a' két elsőnél. — Az elsőbb a' Kaptalan ferházába ütött ki, a' melly nemcsak magát ezen épületet meg emésztette, hanem, ha az annak udvarán rakásba rakott 1000 öl fa meg gyullott volna, egész városunknak porrá 's hamuvá kellett volna lenni; de, hála legyen a' könyörülő egeknek, valamint ezt, úgy a' máj napon támadt veszedelmes tüzet is, ideje korán megöltötték ferény polgár társaink.

Nagy Váradról, Aprilis 22-ik napján. Nagy méltóságú Pókateleki *Kondé Miklós* Püspök Ő Nagysága, tegnap iktattatott be, ezen Ő Cs. Kir. Felségétől nyert Püspökségébe, nagy pompával, és sok papi 's világi Urak jelenlétekben. — A' püspöki helységeekben lakozó nemesség közzül 100 lovas ember és 12 Vármegye hajdúja vezették be városunkba Ő Nagyságot, sok mozár ágyú ropogások, és harangok zugása alatt. Az Ő Nagyságát bé vezető és kísérő urak közt voltak a' Nagy Váradi egygyesült Görög Püspök *Darabant Ignác* Ő Excellentiája, és *Közzeghi László* Csanádi Püspök Ő Nagysága is. A' Cs. és Kir. Collationalis levélnek, és a' Pápa Bullájának fő tempolomban lett el olvaftatások után, ide való N. Prépost Gr. *Sauer* Ő Nagysága, egy szép órátióval fogadta el, a' Kaptalan nevében Püspök Ő Nagyságát, a' mellyre ez rövideden de igen fontosan felelt; ezután énekes mise tartatott, a' melly alatt a' Sz. Pápa áldása is a' népnek ki osztogatott. Délben 200 személyre való gazdagasztal teréttetett meg a' Püspöki rezidentiában, ellére muzikás akadémia tartatott.

Gömör Vármegyéből Aprilis 10-ik napján. — Örömmel jelenthetem kedves Barátom Uramnak, hogy a' Siket - Némákra nézve, sok felebaráti szeretetnek gyümöltsei mutogattyák magokat. Imé, minden részről jövőgetnek, keregető leveleimre, az jóhajtott, válaszok. A' következők-

nek neveiket említeni kötelességemnek tartom.

1. Méltos. Gr. Csáky Emmánuel Ő Nagysága, arra kötelezi magát, hogy ezen Hazánk 's Nemzetünk boldogságára tzelző Institutumnak, e-gész életében 1000 forintoknak az érdekéért, száz-tól ötöt, fogja fizetni. Meg küldötte azon Irást is, a' melly által magát, és némü némü fel tételek mellett, a' következőit is le kötelezi.

2. Mélt. Gróf Forgács József Úr, ígért azon végre 100 for.

3. Titt. Zmeskall György Kir. Udvarnok Úr, 100 aranyat.

4. Titt. Szatthmáry Király Miklós Cs. K. Tanácsos, és Tek. Gömör Vármegye első All-Is-pánnya 200 for.

5. Titt. Sturmánn Márton Cs. K. Tanácsos Úr 100 for

6. Vág-Ujhelyi Plebánus, Fő Tiszt. Apátur, B. Gabelhofen Úr 100 for.

7. Dobosváros, az öszve fze lett 45 Magy. for. mellé, a' Város kasszajából, hozzá tett 100 M. for.

8. Ezt mivelik, itt Gömör Vármegyében több Városok és Gyülekezetek is.

9. Bártóffy András, mostani Cs. Kir. telför-ző Nemes Magyar seregbeli Hadnagy Úr aján-lott 100 for.

10. A' T. Egri Káptalan, úgy Nemes Kassa városa is (a' mint betses levelekben jelentik, a' segedelem öszve gyűjtésében szorgalmatosan fog-lalatoskodnak.

11. Tek. Palási Paláffy István volt N. Hon-ti első V. Ispán Úr, az Institutum számára, hol-táiglan esztendőnként fizetendő nevezetes summát ígért.

12. Megyénkben. Tábla Bíró, Tek. Draskóczy Sámuel Úr is, az Institutumnak magasztalása mel-lét, nevezetesebb segedelem eránt jó reménysé-get nyújtott,

13. A' Kassai Oskola Kerületnek Fő Igazgatója, Mélt. B. *Sahlhausen* Úr is. három levelei által jelenti, hogy a' maga Oskolai Kerületjében, a' segedelem gyűjtés eránt, a' leg hathatósabb rendelkezést meg tette.

14. Vólt Kapitány *Jezeritzky* József Úr, hozzám küldött levelében, ígért 100 for.

15. Itt, Gömör Vármegyében lakó, Tábla Biró, Tek. *Pogány* Adám Úr ajánlott 1 aranyat.

16. Jászói Fiscalis, Titt. *Zeldmayer* József Úr ígért 5 for.

17. Itt, Gömör Vármegyében, a' Cathol. *Au-Ésperest* Urak. ugymint Titt. *Csernota* Úr, ajánlott 12 for. *Opatovszky* Úr pedig ~~köz~~emhez szolgáltattott 7 for. 24 1/2 kr.

Ezen kívül, mindenfelé gyűjtögetik, 's készítik a' segedelem pénzt, el annyira, hogy rövid idő múlva, a' ki menetel bizonyosan felül haladja a' várakozást. Valójában, nem lehet edes meg illetődés nélkül azokat az érzékenyítő leveleket (' minéműek a' többiek közt, a' fent tisztelt Titt. *Paláshy* István, *Kazinczy* Ferencz Zemplén Vármegyei Vice Ispán, 's *Ivánka* Imre Tábla Biró Uraké) olvasni, a' mellyek válasszépen, minden felőlről, hozzám, naponként érkeznek, s. a' t.

Szigeth Máramarosban 15 ik April. 1801. — Tsakugyan valamint érzékeny vólt nállunk, a' fzelédlégtől annyira kedvelt *Szigethi* P. *Piaristák* Rectorának, *Virág* *Hyacint*nak, 28-ik Februarii történt halála, mint a' *M. Kurir* 335 és 386 lapján már jelentetett. Ugy szinte érzékenyebb vala, hogy jövő Szombaton, az az *Martius* hetedikén, megént *T. N. Csebi* *Pogány* József Úr, a' ki katona tiszt, kalap és kard bojtok jegyei alatt, ezen *T. N. Máramaros* Vármegyében, mint *Assessor*, és *Exactor* néhány esztendőktől ólta, példásan tisztelkedett, 's az előbbeni *Insurrectionál* második Kapitányfágot viselt, életének 50 ik esz;

tendejében meg halálozott. Melly szomorú történetre, kép Író *Holzhammer Tamás* Úr így ír vala:

Nunc me, qui Martis quondam sum castra secutus

Mortis, non Martis, spicula dira necant.
Si quæris: quis si non? fuerim? meritumque requiris?

Fidus Bellator! civis! amicus! eram.
Thura dedi Superis, Patriam colui, miserosque;
Martius invidit, Martia membra jacent.

De leg. érzékenyebb volt az, hogy ezen most említett Úrnak kedves élete párja, *T. Szobonya Sabina* Asszony is, csak hogy nem éppen következő szombatán, hanem 15-ik Martiusban vasárnap, életének 37-ik esztendejében véget tett. Errül azon kép Író megént eképpen:

Iuncta Tibi fueram, non me mirare sequentem,

Cum nequeam Tecum, vivere, nec sine Te.
Ipsa ego Te dudum Martem Comitata secutum,
Nunc sequor exanimem, est ultima Lex mihi mors.

De oka lehet talán, annyiszor nevezett kép Írónak, azóta ily mélységes gondolatokra, mióta ő maga is, maga hites társ Ersébetyétül 1800-ik esztendőben Augustusnak 31-ik napján, végképpen meg válni kéntelenített.

Illa ego! quæ quondam Aras:inxit, ædesque sacratas

Auro ditavi, splendide, nunc jaceo!
Auri aut pro mercede mihi levis aura negatur,
Aurum Terra parit, me quoque Terra rapit:

D. D. S.